

خصوصی‌سازی بر تخت بیمارستان

مدیریت دولتی در بیمارستان‌ها، جوابگوی همه نیازهای بیماران نیست. این‌که همه بخش‌های بهداشتی، تشخیصی و درمانی در دولت متمرکز شود...

مدیریت دولتی در بیمارستان‌ها، جوابگوی همه نیازهای بیماران نیست. این‌که همه بخش‌های بهداشتی، تشخیصی و درمانی در دولت متمرکز شود، احتمال افزایش هزینه تمام شده درمان و کاهش کیفیت خدمات ارائه شده به بیماران را در پی دارد، این درحالی است که اگر واگذاری تصدی این مراکز به بخش خصوصی نیز به شکل مناسب اجرا نشود از احتمال این خطرات کم نمی‌شود، چراکه بیم این وجود دارد که بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران به بهانه سود آور نبودن تعرفه دولتی، کیفیت خدمات را کاهش داده و سهم پرداختی از جیب بیماران را نیز برای دریافت خدمات درمانی افزایش دهند.

به گزارش جام‌و‌جم، با اجرای طرح تحول سلامت از 15 اردیبهشت 93 تاکنون، حدود 24 هزار تخت بیمارستانی در بخش دولتی راه‌اندازی شده است که حالا دولت می‌خواهد در راستای کاهش تصدیگری دولت در نظام سلامت، مدیریت این تخت‌های بیمارستانی را به بخش غیردولتی واگذار کند.

محمدحسین سالاریان‌زاده، رئیس مرکز توسعه وزارت بهداشت در این باره می‌گوید: وزارت بهداشت می‌خواهد مدیریت بیشتر این بیمارستان‌ها را به بخش خصوصی، بنیادها، نهادهای عمومی یا اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها واگذار کند. به گفته او مالکیت این بیمارستان‌ها در نهایت در اختیار دولت و وزارت بهداشت خواهد بود و فقط مدیریت و بهره‌برداری از این بیمارستان‌ها واگذار می‌شود. در این بین، بسیاری از تخت‌های بیمارستانی ایجاد شده در مناطق محروم، قابلیت واگذاری به بخش خصوصی را ندارد، زیرا ضریب اشغال بسیاری از این تخت‌ها پایین است و سرمایه‌گذار برای آنها برای بخش خصوصی به صرفه نیست. آن گروه از تخت‌های بیمارستانی هم که در بیمارستان‌های آموزشی راه‌اندازی شده است، به دلیل حساسیت موضوع آموزش پزشکی از واگذاری به بخش خصوصی معاف شده‌اند. آن طور که سالاریان زاده به ایرنا می‌گوید: تفاهم‌نامه‌های واگذاری مدیریت این بیمارستان‌ها نیز با سازمان امور اداری و استخدامی و همچنین سازمان برنامه و بودجه، منعقد شده است و فرآیند واگذاری مدیریت تخت‌های بیمارستانی در مراحل پایانی قرار دارد.

پرداخت از جیب بیماران نباید افزایش یابد

براساس قوانین بالادستی نظام سلامت، مدیریت بیمارستان‌های دولتی در نهایت باید به هیات امنای واگذار شود. از برنامه چهارم توسعه تاکنون نیز بر واگذاری این مدیریت‌ها دولتی تاکید شده است. براساس سند چشم‌انداز توسعه هم شاهد هستیم که از سال 84 تا امروز، مدیریت برخی بیمارستان‌ها به هیات امنای واگذار شده است، اما هنوز هم بیشتر بیمارستان‌های دولتی و دانشگاهی با مدیریت مستقیم دولت اداره می‌شود.

بر اساس این قوانین وزارت بهداشت باید فقط در حوزه نظارت و سیاستگذاری حوزه سلامت فعالیت و از ارائه مستقیم خدمات درمانی پرهیز کند، زیرا اگر متولی نظام سلامت بخواهد همزمان خودش به ارائه خدمت بپردازد و وظیفه تامین منابع نظام سلامت را هم به عهده داشته باشد، این کار علاوه بر این‌که ممکن است زمینه‌های تخلف را افزایش دهد، موجب می‌شود متولی نظام سلامت از وظایف اصلی‌اش که نظارت و سیاستگذاری است، باز بماند. بر همین اساس، مدیریت بیمارستان‌های دولتی باید به خود مردم واگذار شود تا تصدی‌گری وزارت بهداشت در حوزه درمان کاهش یابد.

اما در واگذاری تخت‌های بیمارستانی به بخش غیردولتی، نباید هزینه تمام شده خدمات درمانی برای بیماران افزایش پیدا کند. یعنی اگر قرار است این 24 هزار تخت بیمارستانی به بخش غیردولتی واگذار شود، براساس قانون نباید بیماران برای استفاده از این تخت‌های بیمارستانی، هزینه‌های بیشتری از تعرفه‌های دولتی پرداخت کنند.

رئیس مرکز توسعه و تحول اداری وزارت بهداشت هم به همین دغدغه اشاره می‌کند و می‌گوید: گرچه برخی سرمایه‌گذاران معتقدند اداره مراکز درمانی با تعرفه دولتی سودآور نیست، اما دولت معتقد است نباید واگذاری تصدی این مراکز، پرداخت از جیب بیماران را برای دریافت خدمات درمانی افزایش دهد.

کنترل بهتر بر دخل و خرج بیمارستان‌ها

بحث بیمارستان‌های هیات امنایی از سال 1902 میلادی در جهان مطرح بوده است و هم‌اکنون اغلب بیمارستان‌ها در کشورهای توسعه یافته با مدیریت هیات امنی و بدون دخالت مستقیم دولت اداره می‌شود.

محمدنعیم امینی فرد، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم به روال فعلی تعیین مدیران بیمارستانی اشاره می‌کند و می‌گوید: هم‌اکنون روال به این شکل است که رئیس دانشگاه علوم پزشکی، مدیر بیمارستان را انتخاب می‌کند و مدیریت بیمارستان نیز همزمان به ارائه خدمات درمانی می‌پردازد، اما با هیات امنایی شدن بیمارستان‌ها، دولت صرفاً بر اداره بیمارستان‌ها نظارت خواهد داشت.

واگذاری مدیریت تخت‌های بیمارستانی به بخش غیردولتی و هیات امنایی اداره شدن بیمارستان‌ها، اتفاقی است که به گفته امینی فرد می‌تواند موجب افزایش کیفیت خدمات درمانی و رضایتمندی بیماران شود و خطاهای پزشکی را هم کاهش دهد.

همچنین به گفته این نماینده مجلس، با واگذاری ارائه خدمات درمانی به بخش غیردولتی، کنترل بهتری هم روی منابع و مصارف بیمارستان‌ها انجام می‌شود؛ مثلاً هیات مدیره، میزان هزینه‌های سالانه بیمارستان در بخش‌های مختلف را تعیین کرده و راه‌های تامین منابع را هم مشخص می‌کند. در نتیجه، دخل و خرج بیمارستان‌ها متوازن و منطقی می‌شود و هیات امنی اجازه نخواهند داد هزینه‌های اضافی به بیمارستان تحمیل شود.

علی صدرالسادات، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت بهداشت نیز در گفت‌وگو با جام‌جم به ضرورت کمک گرفتن از توان بخش خصوصی در اداره بیمارستان‌ها اشاره می‌کند و می‌افزاید: واقعیت این است منابع محدود دولتی برای ساخت و تجهیز بیمارستان‌ها کافی نیست و در این خصوص باید از توان بخش خصوصی کمک گرفت. با توجه به تجربیات موفق گذشته در واگذاری مدیریت در حوزه سلامت به بخش خصوصی، باید در سطح بیشتری از توان مردمی برای رفع مشکلات نظام سلامت بهره ببریم.

به گفته این مقام مسئول، هم‌اکنون حدود 45 هزار تخت فرسوده در 350 بیمارستان کشور وجود دارد که اصلاح این شرایط به حضور پررنگ‌تر بخش خصوصی نیاز دارد. باید تلاش کنیم موانع پیش روی مشارکت بخش خصوصی در حوزه سلامت از سر راه برداشته شود.

همچنین با توجه به این که بر اساس آمارها، مجمع خیران سلامت از سال 88 تا امروز، بیش از 5000 میلیارد تومان به حوزه سلامت کمک کرده است، می‌توان در سطح گسترده‌تری از ظرفیت خیران سلامت برای کمک به اداره بهتر بیمارستان‌ها استفاده کرد تا با مشارکت دولت، بخش خصوصی و خیران سلامت، کیفیت خدمات ارائه شده در بیمارستان‌ها ارتقا پیدا کند.

امین جلالوند

جامعه